

**TALOUSVEDEN LAATU JA VEDENOTTOPAIKAT
SUOMEN MAALAISKUNNISSA VUONNA 1958
LÄÄNEITTÄIN**

***THE QUALITY OF HOUSEHOLD WATER AND THE WATER
SUPPLIES IN THE RURAL COMMUNITIES OF FINLAND IN 1958,
BY THE ADMINISTRATIVE DISTRICTS***

MATTI WÄRE

HELSINKI 1961

Helsinki 1961 . K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.

JOHDANTO

Maataloushallituksen insinööriosaston toimesta selvitettiin vuonna 1950 talousveden kuljetusta maalaiskunnissa ja tutkittiin joskin varsin suppeasti myös käytetyn veden laatua (1). Jatkuvasti ilmeni kuitenkin, että talousvettä koskeva inventointi olisi suoritettava niin laajassa mitassa, että paikalliset erot saataisiin riittävän luotettavasti selvitettyiksi.

Keväällä 1958 voitiin ryhtyä järjestämään koko valtakunnan käsittävää vesitutkimusta, kun Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiöltä ja Valtion luonnontieteelliseltä toimikunnalta saatiin apuraha aputyövoiman palkkaamiseen.

Kunnanhallitusten antamiin tietoihin nojaten määritettiin kuvassa 1 esitetyllä tavalla kaikkien kansakoulujen kahden alimman luokan oppilasluvun perusteella ne kansakoulupiirit, jotka edustivat 1 000 maalaiskuntien asukasta. Terveydenhoitolautakuntien nimeämät näytteiden ottajat, jotka yleensä olivat kuntien terveydenhoidon katsastajia, suorittivat sitten lääkintöviranomaisten (pääjohtaja N. Pesonen, lääkintöneuvokset R. Pätiälä ja A. Ojala sekä lääninlääkärit) suositteleman vesinäytteiden oton yksityiskohtaisten ohjeiden mukaisesti asianomaisen kansakoulun sen neljännen luokan oppilaan kotoa, joka luokalla aakkosjärjestyksessä oli keskimmäisenä. Kun maataloushallituksen insinööriosaston laboratoriossa Herttoniemessä voitiin suorittaa pääjohtaja H. Perttulan ja yli-insinööri E. Rausteen myötävaikutuksella tarpeelliset laajennukset, voitiin tämän ohjelman mukaan otetut vesinäytteet tutkia riittävän nopeasti.

Viiden viikon aikana syyskuussa ja lokakuussa saapui laboratorioon päivittäin keskimäärin 100 näytettä, jotka oli otettu Suomen Kulttuurirahaston lahjoittamiin polyeteenipulloihin. Vesinäytteet saatiin jokaisesta pyydetystä tutkimuksen edellyttämästä 2 764 kohdasta. Näytteenottoapaikat ilmenevät kuvasta 2, johon on

INTRODUCTION

On the initiative of the Engineering Department of the Board of Agriculture the conveyance of water for household use in the rural communities was studied in 1950 and the quality of the water was also investigated, although this was done in a rather restricted scope (1). But it became clearly evident not once but in repeated instances that the review relating to household water would have to be carried out on such a large scale that the local differences would be clarified with adequate reliability.

It became possible in the summer of 1958 to start the planning of a water investigation comprising the whole country after a grant had been received from the Finnish Foundation for Research of the Natural Resources and from the Government Science Commission for the purpose of employing salaried help in the work.

On the basis of data furnished by the municipal authorities of each community, the number of pupils in the lowest two forms of all elementary schools was used as criterion in determining those elementary school districts which should represent 1 000 heads of rural population each. The details of the procedure are illustrated by Fig. 1. Subsequently, samplers appointed by the public health authority of each community (parish), mostly public health inspectors of the community, took water samples of the kind recommended by the national medical authorities (General Director N. Pesonen, M.D., Medical Councillors R. Pätiälä, M.D., and A. Ojala, M.D., and the Administrative District Medical Officers) the sampling point in each case being the home of the one pupil in the fourth form of the school whose name was centremost in the respective alphabetic list of pupils. Investigation with sufficient despatch of the material of water samples implied by this plan became possible after the requisite extension of the laboratory of the Engineering Department of the Board of Agriculture, at Herttoniemi in

K u v a 1. Kansakoulut Asikkalan kunnassa ja niiden kahdella alimmalla luokalla olevien oppilaiden määrä. Kirjaimilla on merkitty ne kansakoulut, joiden koulupiiriin kuuluvan perheen käyttämä talousvesi ja vedenottoaikka joutuivat tutkimuksen kohteeksi.

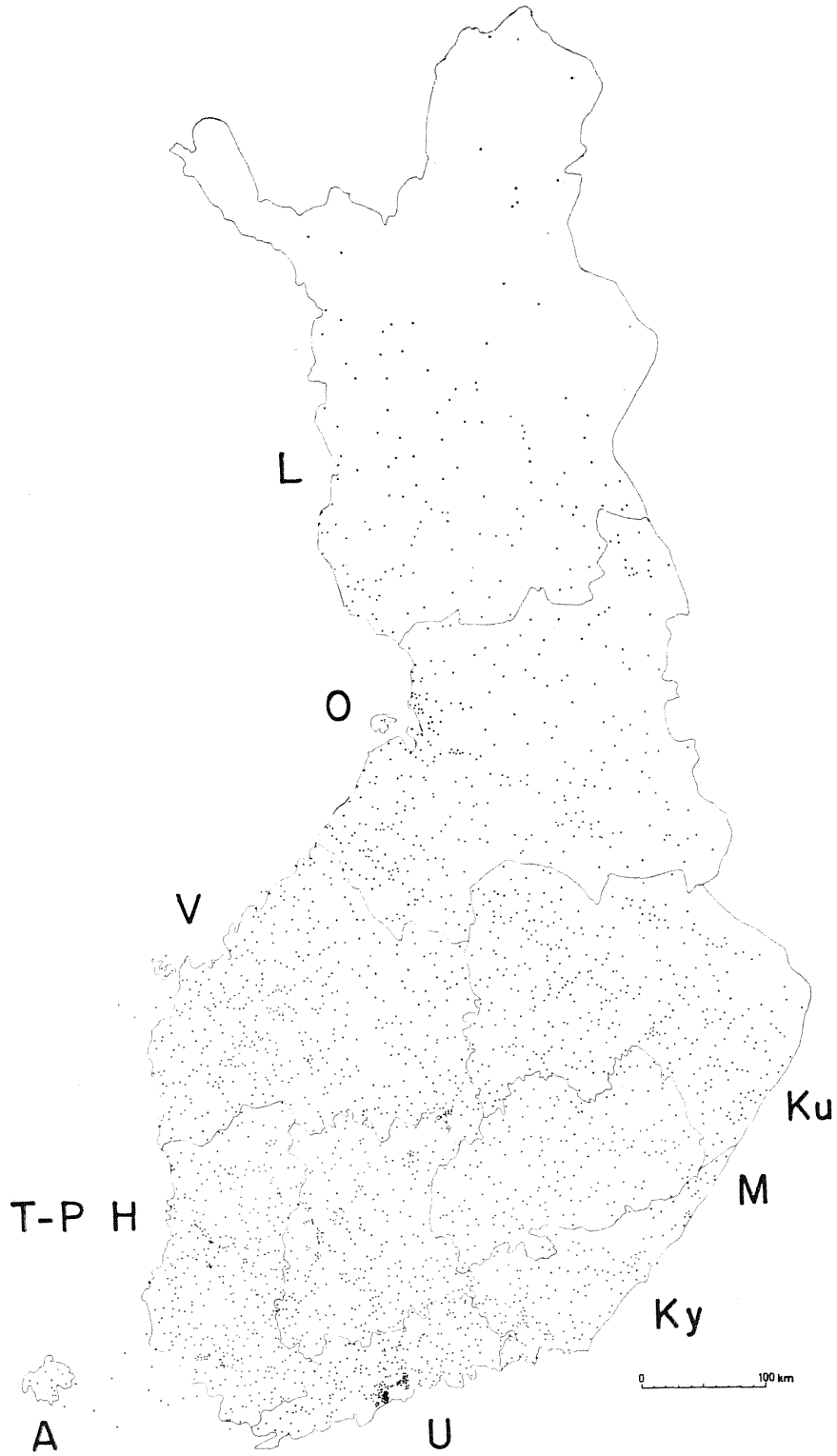
Asikkalassa, jonka väkiluku oli 8 657 ja jossa kahdella alimmalla kansakoululuokalla oli 435 oppilasta, 50 oppilasta edusti 1 000 asukasta. Koulut saatiin selville siirtämällä kartalla pohjois-eteläsuunnassa olevaa viivotinta vasemmalta oikealle ja laskemalla viivottimen reunan alta ilmestyviä oppilaslukuja yhteen. Kun kokonaissumma ohitti 50, 100, 150, 200 jne., a.o. koulu nimettiin näytteen ottopaikan määrittäväksi kouluksi ja karttaan merkittiin sen kohdalle kirjain.

Fig. 1. Portion of a map, showing the sites of the elementary schools in the parish of Asikkala and the number of pupils in the two lowest forms of each school. The small letters indicate the schools in whose districts the household water used by one family and the respective water supply was subjected to investigation.

The population of the community (Asikkala) was 8 657 and the number of pupils in the two lowest forms of its elementary schools was 435, equalling 50 pupils per 1 000 heads of population. The schools by which the sampling points were to be specified were singled out by the following procedure. A ruler held in the north-south direction on the map was passed over the map from left to right. The figures stating the number of pupils (of the specified grades) in each school were added together as they appeared into view from under the edge of the ruler. When the total of 50, 100, 150, 200, etc. was passed, the respective school was appointed as a school determining one sampling point (and indicated with a small letter inscribed on the map).

K u v a 2 (vier. siv.). Läänin rajat ennen vuotta 1960 ja nimien lyhennykset kartalla, johon on merkitty talousvesitutkimuksen tutkimuspaikat, yhteensä 2 764. Jokainen niistä edustaa 1 000 maaseutuasukasta.

Fig. 2 (opposite). The boundaries and abbreviated symbols of the administrative districts prior to 1960, entered on a map showing the points of investigation (totalling 2 764) of the household water investigation. Each point represents a rural population of 1 000.

myös merkitty lääninrajat vuonna 1958 ja lääneistä käytetyt lyhennysmerkinnät. Vesinäytteiden jakaantuminen käsiteltyihin ja käsittelemättömiin pohja- ja pintavesiin ilmenee taulukosta I.

Vesinäytteistä suoritettiin laboratoriossa kaikki kiireelliseksi katsottavat määritykset yleensä näytteiden saapumispäivänä. Näytteistä määritettiin dipl.ins. Urpuliisa Airaksisen johdolla dipl.ins. B. Willbergin ja dipl.ins. Vuokko Hagmanin antamien ohjeiden mukaan:

1. Väri ja haju
2. Sähkönjohtokyky
3. Kaliumpermanganaatin kulutus
4. pH-luku
5. Alkaliniteetti, metyylioranssi
6. Alkaliniteetti, fenolftaleiini
7. Bikarbonaatti
8. Karbonaatti
9. Hydroksidi
10. Vapaa hiilidioksidi
11. Kalkkia syövyttävä hiilidioksidi
12. Rauta
13. Mangaani
14. Ammonium
15. Nitriitti
16. Nitraatti
17. Kloridi
18. Fluoridi
19. Sulfaatti
20. Fosfaatti
21. Silikaatti
22. Kokonaiskovuus
23. Kalsiumkovuus
24. Magnesiumkovuus
25. Bacterium coli

Laboratorion muutettua kesäkuussa 1960 uuteen huoneistoon vuoden 1958 talousvesitutkimukseen liittyneitä täydennysmäärittäksiä on

Helsinki, an achievement to which the General Director, Mr. H. Perttula and Mr. E. Rauste, Engineer-in-Chief, have contributed.

On the average 100 water samples daily were received in the laboratory during five weeks in September and October 1958, shipped in polyethylene bottles which were a gift from the Finnish Culture Foundation. Water samples were obtained from all points specified by the plan, altogether 2 764 samples. The sampling points are seen on the map in Fig. 2, in which also the boundaries of the administrative districts in 1958 and the abbreviated symbols used for the districts have been entered. The distribution of the samples by the treated and untreated ground and surface water categories can be seen from Table 1.

In the laboratory the water samples were mostly subjected already on the day of arrival to the determinations that have to be considered urgent. Under the direction of Mrs. Urpuliisa Airaksinen, M. Sc. in Eng., and according to instructions given by Mr. B. Willberg, M.Sc. in Eng., and Mrs. Vuokko Hagman, M.Sc. in Eng., the following determinations were made from the samples:

- Colour, odour*
- Electrical conductivity*
- Consumption of potassium permanganate*
- pH value*
- Alkalinity, methyl orange*
- Alkalinity, phenolphthalein*
- Bicarbonate*
- Carbonate*
- Hydroxyde*
- Free carbon dioxide content*
- Calcium-corroding carbon dioxide*
- Iron*
- Manganese*
- Ammonia*
- Nitrite*
- Nitrate*
- Chloride*
- Fluoride*
- Sulphate*
- Phosphate*
- Silica*
- Total hardness*
- Calcium hardness*
- Magnesium hardness*
- Bacterium coli*

After the laboratory had been moved into new premises in June, 1960, supplementary determinations associated with the household water

T a u l u k k o 1. Vesinäytteiden jakaantuminen käsiteltyihin ja käsittelemättömiin pohja- ja pintavesiin.

T a b l e 1. Distribution of the water samples by treated and untreated ground water and surface water.

Lääni <i>Administrative district</i>	Näytteiden luku — <i>Number of samples</i>						Näytteiden luku yhteensä <i>Samples altogether</i>
	Pohjavesi — <i>Ground water</i>			Pintavesi — <i>Surface water</i>			
	käsittelemätön <i>Untreated</i>	käsitelty <i>Treated</i>	yhteensä <i>Total</i>	käsittelemätön <i>Untreated</i>	käsitelty <i>Treated</i>	yhteensä <i>Total</i>	
Uudenmaan	251	5	256	2	5	7	263
Turun-Porin	423	1	424	4	4	8	432
Ahvenanmaa	18	—	18	—	—	—	18
Hämeen	307	1	308	12	—	12	320
Kymen	169	2	171	2	—	2	173
Mikkelin	188	—	188	7	1	8	196
Kuopion	364	—	364	26	4	30	394
Vaasan	473	1	474	22	2	24	498
Oulun	311	1	312	19	1	20	332
Lapin	120	—	120	17	1	18	138
Koko maa <i>Whole country</i>	2 624	11	2 635	111	18	129	2 764

suoritettu dipl.ins. Mirja Särkän johdolla. Laboratoriotöiden järjestelyä ja määritysten suorittamista 1 litran vesinäytteestä valaisee kuvasarja 6—21 sekä taulukko 2.

Vesinäytteiden yhteydessä otettiin vedenottoaikan läheisyydestä 20 cm syvyydestä maanäyte, josta tehtiin maa-analyysit tutkimustoimiston maalaboratoriossa. Tulosten perusteella määritettiin maalaji (2).

Vesianalyysien tulokset ja selostukset vedenottoaikoista on esitetty Maataloushallituksen insinööriosaston vesitekniillisen tutkimustoimiston tiedotuksessa 3/1961, jossa on myös vedenottoaikkojen sijaintia esittävät kartat kaavassa 1:1 000 000 (Lapin lääni 1:2 000 000).

Tutkimuksen tulokset on viety reikäkortteille ja ne on esitetty lääneittäin taulukoissa 3—37. Tuloksia on aikaisemmin esitetty julkaisuissa (3), (4) ja (5).

Vuoden 1958 näytteenottoaikoista otettiin keväällä 1959 toiset vesinäytteet, joista ryhdyttiin määrittämään haihdutus- ja hehkus-

investigation of 1958 were performed under the direction of Mrs. Mirja Särkkä, M.Sc. in Eng. The arrangements of the laboratory work and the schedule by which the determinations could be made from a total sample quantity of 1 000 ml are illustrated by Figs. 6 to 21 and by Table 2.

In connection with the sampling of the water a soil sample from 20 cm depth was taken in the vicinity of the water supply and subsequently put through a soil analysis in the soil laboratory of the Bureau of Hydrotechnical Research and the soil type was determined on its basis (2). The results of analysis and descriptions of the water supplies can be found in Report No. 3/1961 of the Bureau of Hydrotechnical Research of the Engineering Department of the Board of Agriculture, which also contains maps in the scale 1:1 000 000 (1:2 000 000 for the administrative district Lapland) showing the location of the water supplies.

The results of investigation have been recorded on punch cards, and they have been presented in Tables 3 to 37, arranged by the administrative districts. Part of the results have been previously presented in the publications (3), (4) and (5).

Another set of water samples was taken from the same sampling points in the spring of 1959 and determination of their evaporation and igni-

T a u l u k k o 2. Vesianalyysin vaatima aika sekä kemikaliokustannukset. Aikalaskelmaa on käytetty vesikemiallisessa laboratoriossa vuosina 1958—1960 töitä järjestettäessä ja kemikalio-

kustannuksia tutkimussuunnitelmia laadittaessa.

T a b l e 2. The time required by one water analysis, and its chemicals costs. The time calculation has been used in the laboratory for water chemistry in the planning of the work 1958—1960 and the chemicals costs have served as a basis for the research programmes.

Määrittäminen	Sarjatyö 10 näytettä min	Erillinen näyte min	Kemikalio- ja vast. kustannukset mk
Determination	Series work 10 samples, minutes per one sample	Single sample, minutes	Chemicals and related costs, Fmk
Väri, haju — <i>Colour, odour</i>	5	5	0,7
Sähkönjohtokyky — <i>Electrical conductivity</i>	2	5	
KMnO ₄ -kulutus — <i>Consumption of potassium permanganate</i>	11	30	12,3
pH-luku — <i>pH value</i>	3	5	
Alkaliniteetti — <i>Alkalinity</i>	5	5	5,7
Rauta — <i>Iron</i>	5	5	4,9
Mangaani — <i>Manganese</i>	9	40	8,8
Ammonium — <i>Ammonia</i>	3	5	1,2
Nitriitti — <i>Nitrite</i>	3	5	2,4
Nitraatti — <i>Nitrate</i>	6	20	8,1
Kloridi — <i>Chloride</i>	3	3	5,2
Fluoridi — <i>Fluoride</i>	5	30	2,3
Sulfaatti — <i>Sulphate</i>	15	60	8,2
Fosfaatti kvalit. — <i>Phosphate qual.</i>	3	4	
» kvantit. » quant.	10	45	5,2
Silikaatti — <i>Silica</i>	4	22	2,3
Kokonaiskovuus — <i>Total hardness</i>	3	4	4,0
Kalsiumkovuus — <i>Calcium hardness</i>	3	4	1,1
Bacterium coli — <i>Bacterium coli</i>	7	8	107
Yhteensä — <i>Altogether</i>	105	305	179,4
Valmistelu- ym. aputyöt — <i>Preparatory and other auxiliary work</i>	25	25	vesi 10,6 water
Analyysin laskutyöt — <i>Analysis calculations</i>	20	20	
Yhteensä — <i>Total</i>	150	350	190

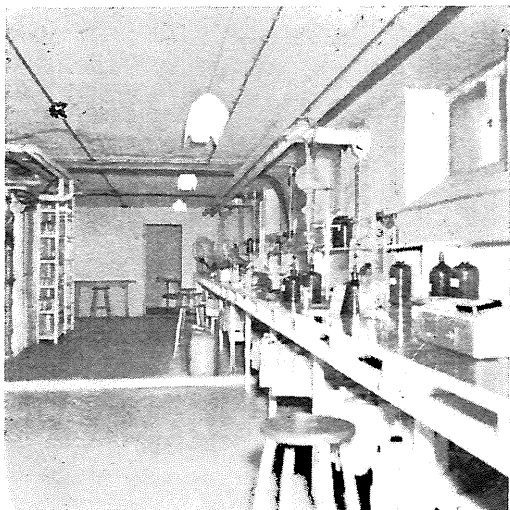
jäännöksiä. Viimeksi mainituista on tarkoitus suorittaa hivenainemäärityksiä.

Tutkimusten selosteet on käänntänyt englanniksi fil.maisteri U. Attila.

tion residues was begun. It is intended to study the latter for the presence of trace substances.

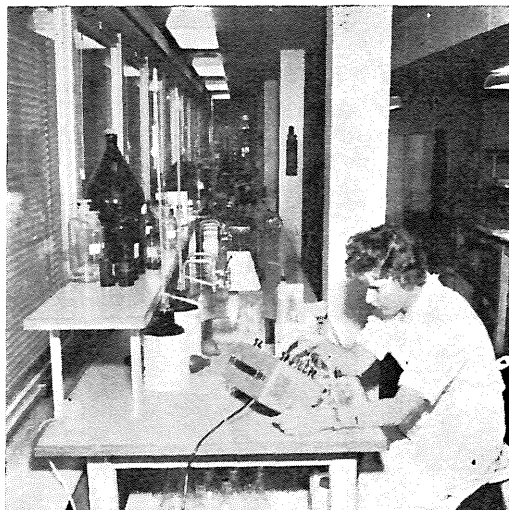
The reports of investigation have been translated into English by Mr U. Attila, M.Sc.

K u v a 3. Maataloushallituksen insinööriosaston vesikemiallinen laboratorio toimi vuosina 1958—1960 Herttoniemessä 125 m² suuruisissa kellaritiloissa.

Fig. 3. During the period 1958—1960 the laboratory of water chemistry of the Engineering Department of the Board of Agriculture worked in basement rooms having 125 m² floor area, in the suburb of Herttoniemi.

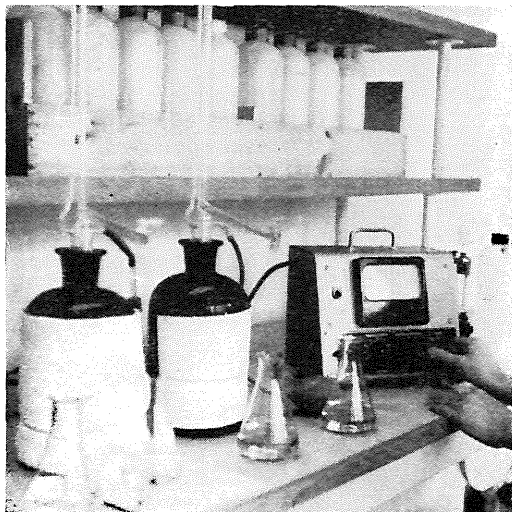
K u v a 4. Laboratorio siirrettiin kesäkuussa 1960 uuteen huoneistoon keskikaupungille (Fabianinkatu 32). Se alistettiin helmikuussa 1961 vesiensuojelutoimistolle ja muutettiin vesiensuojelulaboratorioksi.

Fig. 4. In June, 1960, the laboratory moved into new premises in the heart of the city (Fabianinkatu 32). In February, 1961, it was subordinated to the Water Pollution Control Bureau and is now known as the Water Pollution Control Laboratory.

K u v a 5. Haihdutusjäännös määritetään erillisestä näytteestä termostaatilla ja puhaltimella varustetussa kuivatuskaapissa noin 50 näytteen sarjoissa sekä hehkutusjäännös muhveliuunissa.

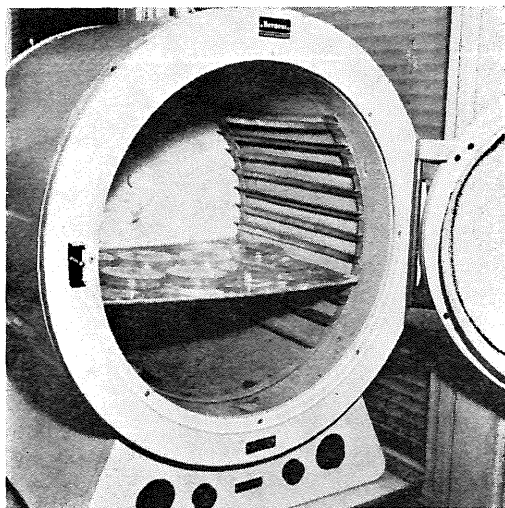
Fig. 5. The evaporation residue is determined from a separate sample in a drying chamber provided with thermostat and fan, in batches of about 50 samples. The ignition residue is determined by treatment in a muffle furnace.

K u v a 6. pH-luku määritetään potentiometrisesti. Vapaa hiilidioksidi ja alkaliniteetti titrataan (vesinäyte 100 ml). Määritykset suoritetaan 10 kappaleen sarjoina. Vesinäytepullot (1 l) näkyvät hyllyllä olevassa laatikossa.

Fig. 6. pH is determined by potentiometry, free carbon dioxide content and alkalinity by titration (100 ml water sample). The determinations are made in batches of ten. — The crate on the shelf contains water sampling bottles (1 litre capacity).

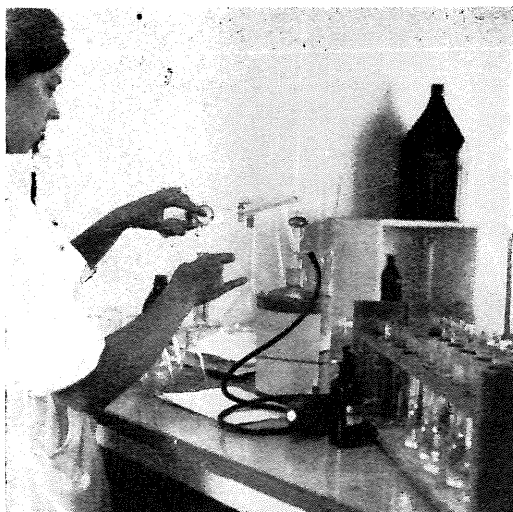
K u v a 8. Bakteerien elatusaineena käytetään endoagarkakkuja, jotka pidetään 24 h 37°C lämpötilassa.

Fig. 8. Endo agar cakes kept at 37°C for 24 hours serve as nutrient medium for the bacteria.

K u v a 7. Kolibakteerien määrittämiseksi suodatetaan 100 ml:n näyte membranisuodattimen läpi.

Fig. 7. A 100 ml sample is passed through a membrane filter for determination of the coliform bacteria.

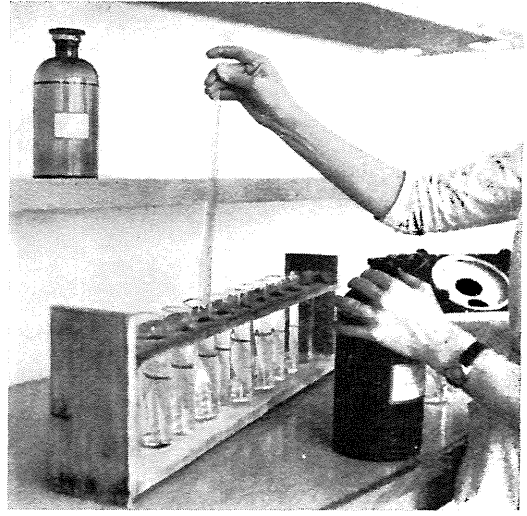
K u v a 9. Kokonaiskovuus ja kalsiumkovuus määritetään bakteerien määrityksessä jääneestä suodoksesta.

Fig. 9. Total hardness and calcium hardness are determined from the filtrate left after the bacterial determination.

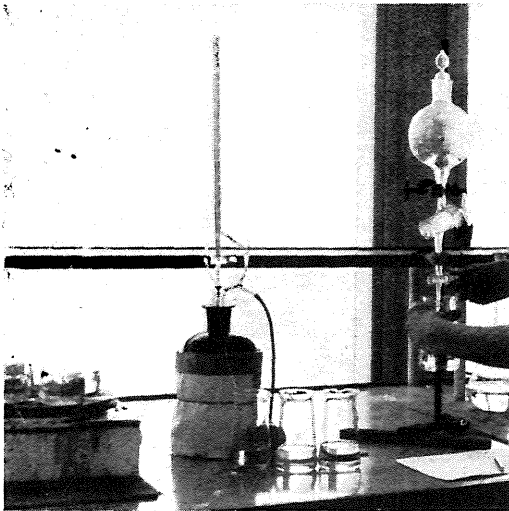
K u v a 10. Sähkönjohtokyky mitataan mittasillalla.

Fig. 10. Electrical conductivity is determined with the aid of a measuring bridge.

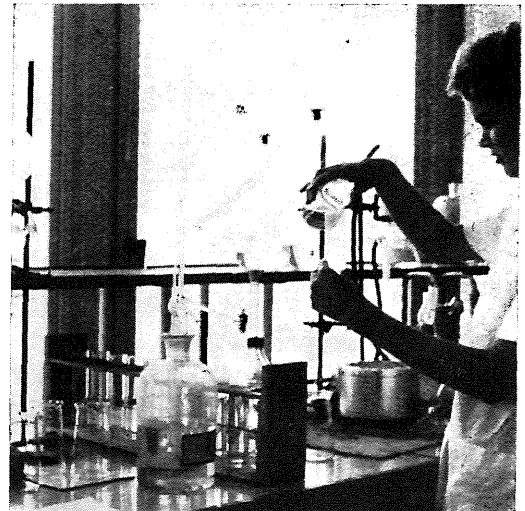
K u v a 11. Nitriitti määritetään kolorimetrisesti sähköjohtokyvyn määrittämisessä käytetystä 50 ml:n näytteestä.

Fig. 11. The nitrites are determined colorimetrically from the 50 ml sample used in the determination of conductivity.

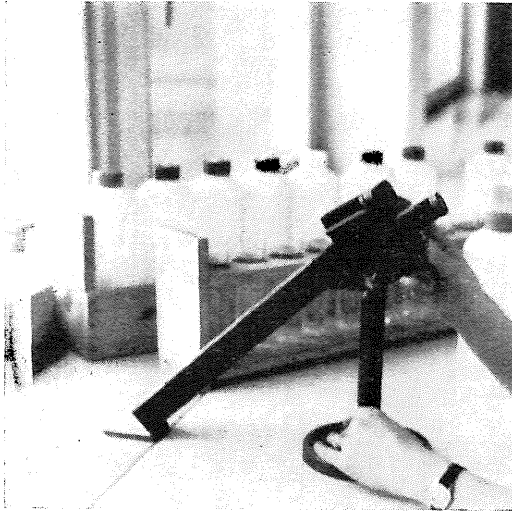
K u v a 12. Kaliumpermanganaatin kulutus määritetään 50—100 ml:n happamaksi tehdystä näytteestä 10 minuutin keittoaikaa käyttäen.

Fig. 12. Potassium permanganate consumption is determined from an acidified 50—100 ml sample; boiling period 10 min.

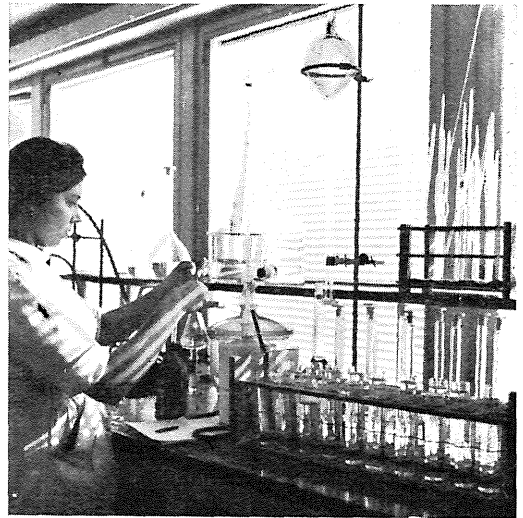
K u v a 13. Rauta määritetään kolorimetrisesti samasta valmiiksi hapetetusta näytteestä.

Fig. 13. Iron is determined colorimetrically from the same, already oxidized sample.

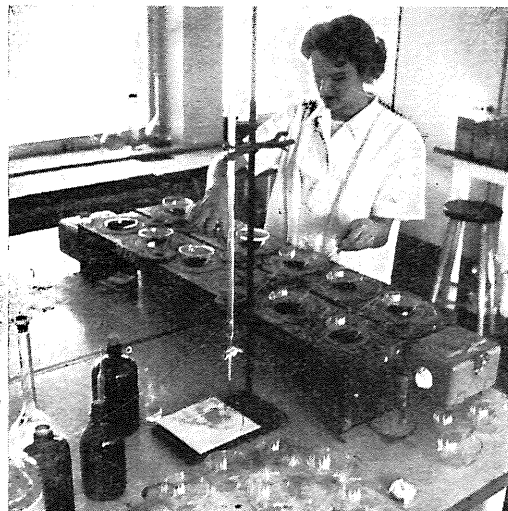
K u v a 14. Värin ja ammoniakkin määrittäminen suoritetaan 50—100 ml:n näytteestä kolorimetrisesti värikomparaattorilla ja hajun määrittäminen aistin varaisesti.

Fig. 14. Determination of colour and ammonia content is made from a 50—100 ml sample with the aid of a colorimetric colour comparator; sensory assessment of the odour is made.

K u v a 15. Kloridi titrataan hopeanitraatilla (näyte 50—100 ml). Mangaani hapetetaan persulfaattilla permanganaatiksi, jonka väri mitataan (näyte 50 ml).

Fig. 15. The chlorides are titrated with silver nitrate (50—100 ml samples). Manganese is converted to permanganate by oxidation with persulphate, and the colour is measured (50 ml sample).

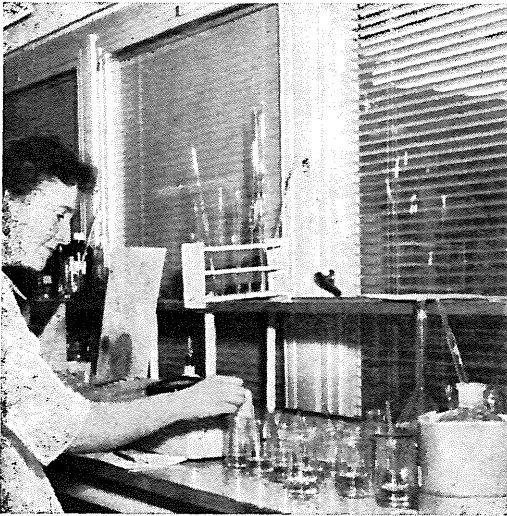
K u v a 16. Nitraatin määrittämistä varten haihdutetaan 25 ml:n näyte vesihauteella.

Fig. 16. A 25 ml sample is evaporated on a water bath for the nitrate determination.

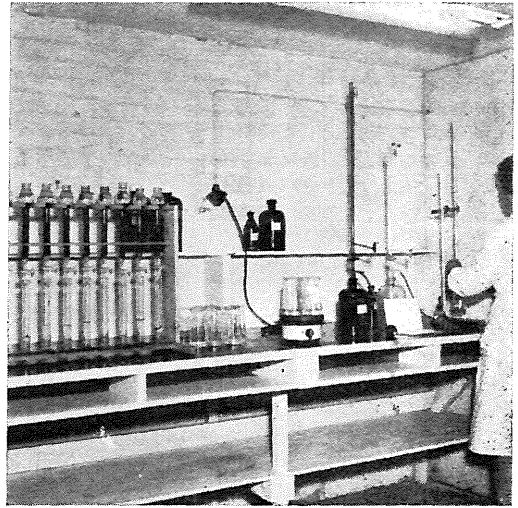
K u v a 17. Nitraatti määritetään salisylaattimenetelmällä kolorimetrisesti.

Fig. 17. The nitrates are determined colorimetrically by the salicylate method.

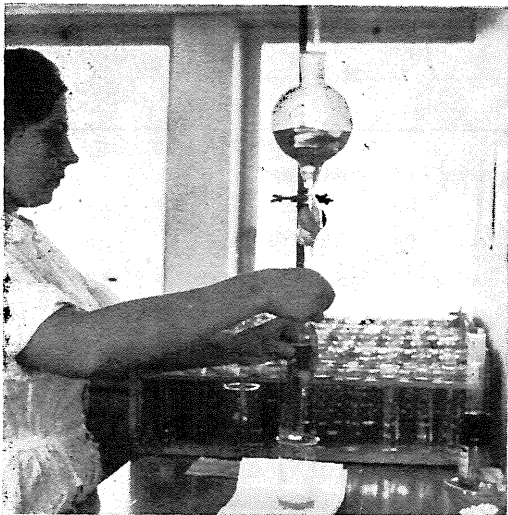
K u v a 18. Fosfaatti määritetään 50 ml:n näytteestä molybdaattia ja aminonaftolsulfonihappoa käyttäen.

Fig. 18. The phosphates are determined from a 50 ml sample with the aid of molybdate and aminonaphthol-sulphonic acid.

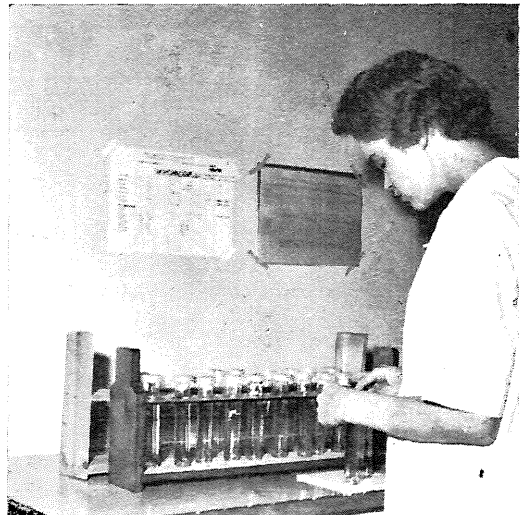
K u v a 19. Sulfaatin määrittämisessä poistetaan häiritsevät aineet ioninvaihtajilla (näyte noin 130 ml) ja sulfaatti titrataan kompleksometrisesti.

Fig. 19. In the sulphate determination (sample about 130 ml) interfering substances are removed by means of ion-exchange resins and the sulphates are titrated complexometrically.

K u v a 20. Fluoridi määritetään 24 h seisoteista 100 ml:n näytteistä kolorimetrisesti zirkoniumalitsariinia käyttäen.

Fig. 20. The fluorides are determined colorimetrically with the aid of zirconium-alizarin from 100 ml samples allowed to stand 24 hours.

K u v a 21. Piidioksidin kolorimetrisessä määrittämisessä käytetään vertailusarjana pysyviä kromaattiliuoksia (näyte 50 ml).

Fig. 21. In the colorimetric determination of silica (50 ml samples) stable chromate solutions are used as a reference series.

TAULUKOT 3—37

TABLES 3—37

T a u l u k k o 3. Väri. Maksimiarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

T a b l e 3. Colour. — Maxima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %
	mg Pt/l					
<i>Pohjavesi — Ground water</i>						
Uudenmaan	100	54	26	5	< 5	
Turun-Porin	2 500	53	28	6	< 5	
Ahvenanmaa	180	180	140	18	< 5	
Hämeen	100	27	15	< 5		
Kymen	120	37	20	< 5		
Mikkelin	140	52	28	< 5		
Kuopion	120	57	36	< 5		
Vaasan	500	104	59	18	< 5	
Oulun	415	109	80	23	< 5	
Lapin	100	56	40	6	< 5	
Koko maa <i>Whole country</i>	2 500	60	50	7	< 5	
<i>Pintavesi — Surface water</i>						
Koko maa <i>Whole country</i>	160	130	54	23	8	< 5

T a u l u k k o 4. Sähkönjohtokyky. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 4. Electrical conductivity. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
	$\chi_{18} 10^6 \Omega^{-1}$								
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan	1 561	700	470	290	200	150	100	80	9
Turun-Porin	2 100	700	560	360	240	150	83	56	14
Ahvenanmaa	941	941	830	580	360	180	86	65	44
Hämeen	991	560	450	260	180	120	63	50	13
Kymen	1 035	600	450	290	190	130	80	62	29
Mikkelin	1 089	600	480	280	160	140	64	47	31
Kuopion	5230	600	440	250	170	110	82	43	12
Vaasan	2 662	670	530	290	190	110	54	42	8
Oulun	2 741	950	730	350	210	130	62	52	29
Lapin	1 490	1 000	680	350	230	140	67	45	16
Koko maa <i>Whole country</i>	5 230	670	540	290	190	130	63	50	8
<i>Pintavesi — Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>	1 200	550	280	60	45	36	27	23	20

T a u l u k k o 5. Kaliumpermanganaatin kulutus.

Table 5. Consumption of potassium permanganate.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
	mg/l								
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan	70	32	24	14	8,8	7,3	5,9	5,2	1
Turun-Porin	272	43	32	18	14	10	7	6	3
Ahvenanmaa	82	82	57	32	24	18	13	11	10
Hämeen	76	34	26	17	12	8	6	5	3
Kymen	74	36	28	17	12	7,9	5,7	5	3
Mikkelin	128	44	35	19	14	9,5	7,3	6,4	4
Kuopion	104	40	30	18	14	9,9	7	6,3	2
Vaasan	240	65	44	26	17	11	6,8	4,5	3
Oulun	190	80	60	29	19	13	7,7	7	1
Lapin	87	60	38	22	16	12	8	7	5
Koko maa <i>Whole country</i>	272	50	36	19	14	9,3	6,7	5,6	1
<i>Pintavesi — Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>		67	60	42	34	27	15	10	

T a u l u k k o 6. pH-luku. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

T a b l e 6. pH value. — Maxima, and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
pH									
Pohjavesi — Ground water									
Uudenmaan	11,1	7,8	7,6	7,2	6,9	6,6	6,3	6,1	4,5
Turun-Porin	11,2	8,0	7,6	7,2	6,9	6,6	6,1	6,8	4,2
Ahvenanmaa	8,0	8,0	8,0	7,6	7,3	7,1	6,5	5,9	5,1
Hämeen	10,2	7,6	7,2	7,0	6,7	6,5	6,2	6,0	5,5
Kymen	9,4	7,6	7,4	7,0	6,7	6,4	6,0	5,8	5,1
Mikkelin	11,8	7,5	7,2	6,9	6,6	6,4	6,1	5,9	5,1
Kuopion	9,5	7,4	7,2	6,8	6,6	6,4	6,0	5,8	3,7
Vaasan	9,9	7,5	7,3	6,9	6,6	6,3	5,9	5,8	4,3
Oulun	10,0	7,4	7,3	6,9	6,6	6,3	6,0	5,8	4,7
Lapin	9,5	7,8	7,4	7,0	6,7	6,4	5,9	5,6	4,8
Koko maa <i>Whole country</i>	11,8	7,7	7,4	7,0	6,7	6,4	6,0	5,8	3,7
Pintavesi — Surface water									
Koko maa <i>Whole country</i>	8,5	7,9	7,7	7,3	7,1	6,8	6,4	6,3	5,5

T a u l u k k o 7. Alkaliniteetti, metyylioranssi.

T a b l e 7. Alkalinity, methyl orange.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
mval/l									
Pohjavesi — Ground water									
Uudenmaan	8,9	5,0	3,6	1,9	1,4	0,95	0,56	0,45	0,10
Turun-Porin	11,2	5,5	3,9	2,4	1,4	0,8	0,48	0,36	0
Ahvenanmaa	11,4	11,4	10,2	5,3	3,6	1,7	0,75	0,48	0,30
Hämeen	7,2	3,0	2,4	1,5	0,98	0,71	0,45	0,37	0,30
Kymen	6,6	3,8	2,7	1,6	0,95	0,68	0,46	0,40	0,20
Mikkelin	4,0	2,9	2,2	1,4	0,9	0,65	0,43	0,36	0
Kuopion	6,4	3,0	2,3	1,4	0,85	0,61	0,39	0,32	0
Vaasan	7,6	3,7	2,8	1,6	0,9	0,64	0,42	0,34	0
Oulun	9,5	5,0	3,7	1,9	1,1	0,68	0,43	0,34	0
Lapin	11,0	4,5	3,0	1,6	0,9	0,66	0,37	0,30	0
Koko maa <i>Whole country</i>	11,4	4,0	3,2	1,7	1,0	0,70	0,45	0,35	0
Pintavesi — Surface water									
Koko maa <i>Whole country</i>		1,0	0,85	0,48	0,44	0,36	0,20	1,10	0

T a u l u k k o 8. Alkaliniteetti, fenolftaleiini. Tapausten luku eri luokissa lääneittäin.
T a b l e 8. Alkalinity, phenolphthalein. Number of cases in the different classes, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	mval/l													0	
	5	4	3	2	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2		0,1
<i>T a p a u s t e n l u k u (pohjavesi) — Number of cases (Ground water)</i>															
Uudenmaan				1			1		1	1		1	1	1	244
Turun-Porin			1	1	3	1					4	2	3	1	407
Ahvenanmaa	1														17
Hämeen						1	1	1		1					303
Kymen											3	1			165
Mikkelin		1								1				1	185
Kuopion								1				1	2		360
Vaasan				1					1	2		3			466
Oulun								1		1		1			308
Lapin				1											119
Koko maa <i>Whole country</i>	1	1	1	3	4	2	2	3	2	6	8	9	7	1	2574

T a u l u k k o 9. Bikarbonaatti. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

T a b l e 9. Bicarbonate. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
	HCO ₃ mg/l								
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan	543	280	190	108	72	53	35	24	0
Turun-Porin	683	280	227	127	70	42	24	13	0
Ahvenanmaa	695	695	460	268	210	96	25	0	0
Hämeen	439	200	124	80	58	40	25	16	0
Kymen	403	200	160	80	50	38	24	18	12
Mikkelin	250	150	120	72	49	36	21	14	0
Kuopion	390	180	140	71	47	36	19	13	0
Vaasan	464	220	153	87	49	37	22	16	0
Oulun	580	310	220	111	66	39	23	15	0
Lapin	671	230	160	80	49	36	16	10	0
Koko maa <i>Whole country</i>	695	240	180	92	60	39	23	15	0
<i>Pintavesi — Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>		60	45	36	30	23	13	10	0

T a u l u k k o 10. Karbonaatti. Tapausten luku eri luokissa lääneittäin.
T a b l e 10. Carbonate. Number of cases in the different classes, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	CO ₃ mg/l												
	300	160	150	130	70	60	50	40	30	20	10	6	0
T a p a u s t e n l u k u (pohjavesi) — <i>Number of cases (Ground water)</i>													
Uudenmaan			1			1		2	1	2			244
Turun-Porin		1	2	1		2	1			4	5	1	405
Ahvenanmaa	1												17
Hämeen								1	1		2		303
Kymen										3	1		165
Mikkelin									1		1		186
Kuopion									1		3		360
Vaasan								1	3		3		466
Oulun								1	1				309
Lapin					1					1			118
Koko maa <i>Whole country</i>	1	1	3	1	1	2	2	4	10	8	17	1	2573

T a u l u k k o 11. Hydroksidi. Tapausten luku eri luokissa lääneittäin.
T a b l e 11. Hydroxide. Number of cases in the different classes, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	OH mg/l						
	60	10	8	7	5	3	0
T a p a u s t e n l u k u (pohjavesi) — <i>Number of cases (Ground water)</i>							
Uudenmaan				1			250
Turun-Porin		3	1	1	1	1	416
Ahvenanmaa		1					17
Hämeen		1					306
Kymen							169
Mikkelin	1						187
Kuopion						1	363
Vaasan							473
Oulun					1		310
Lapin				1	1		118
Koko maa <i>Whole country</i>	1	5	1	3	3	2	2609

T a u l u k k o 12. Vapaa hiilidioksidi. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 12. Free carbon dioxide content. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
CO ₂ mg/l									
Pohjavesi — <i>Ground water</i>									
Uudenmaan	95	59	52	37	29	22	13	10	0
Turun-Porin	158	67	52	38	29	23	15	12	0
Ahvenanmaa	98	98	83	48	35	27	18	7	7
Hämeen	164	64	55	36	28	22	13	11	0
Kymen	108	65	57	40	32	23	12	9	0
Mikkelin	121	63	54	38	28	21	12	10	0
Kuopion	167	70	57	40	30	24	14	11	0
Vaasan	166	70	62	41	32	24	14	11	0
Oulun	158	80	70	50	35	26	15	12	0
Lapin	92	73	63	41	29	21	12	10	0
Koko maa <i>Whole country</i>	167	65	59	39	30	23	13	10	0
Pintavesi — <i>Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>		35	20	11	9	9	7	5	3

T a u l u k k o 13. Kalkkia syövyttävä hiilidioksidi.
Table 13. Calcium-corroding carbon dioxide content.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
CO ₂ mg/l									
Pohjavesi — <i>Ground water</i>									
Uudenmaan	58	48	41	29	22	15	9	1	0
Turun-Porin	117	48	41	29	23	12	7	2	0
Ahvenanmaa	42	32	22	18	14	9	0	0	0
Hämeen	79	50	44	30	24	17	11	8,5	0
Kymen	76	54	47	34	26	18	10	6	0
Mikkelin	66	48	44	33	25	19	12	9	0
Kuopion	122	54	47	34	27	21	12	9,5	0
Vaasan	83	50	46	35	27	20	12	9,5	0
Oulun	70	55	48	37	28	20	11	6	0
Lapin	74	57	50	32	24	17	9,7	7	0
Koko maa <i>Whole country</i>	122	50	45	32	25	18	10	7	0
Pintavesi — <i>Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>		30	18	11	9	7	5	3	

T a u l u k k o 14. Rauta. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyrästä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

T a b l e 14. Iron. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
Fe mg/l									
Pohjavesi — Ground water									
Uudenmaan	14	3,7	2,2	0,57	0,32	0,11	0	0	0
Turun-Porin	13	4,2	2,5	0,98	0,46	0,20	0	0	0
Ahvenanmaa	7,1	7,1	1,2	0,60	0,40	0	0	0	0
Hämeen	12	3,8	1,4	0,52	0,30	0,09	0	0	0
Kymen	8,2	2,6	1,7	0,49	0,22	0,05	0	0	0
Mikkelin	8,8	2,4	1,3	0,50	0,28	0,05	0	0	0
Kuopion	19	3,6	1,9	0,51	0,29	0,08	0	0	0
Vaasan	35	5,5	3,5	1,1	0,48	0,22	0	0	0
Oulun	40	5,7	3,3	1,0	0,47	0,19	0	0	0
Lapin	22	2,7	1,0	0,41	0,18	0	0	0	0
Koko maa <i>Whole country</i>	40	4,4	2,5	0,76	0,37	0,11	0	0	0
Pintavesi — Surface water									
Koko maa <i>Whole country</i>	6,4	3,2	2,2	1,0	0,45	0,25	0	0	0

T a u l u k k o 15. Mangaani.

T a b l e 15. Manganese.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %
Mn mg/l							
Pohjavesi — Ground water							
Uudenmaan	0,40	0,13	0,06	0,04	0,02		
Turun-Porin	1,5	0,25	0,13	0,06	0,03		
Ahvenanmaa	0,10	0,10	0,06				
Hämeen	0,68	0,14	0,06	0,04	0,02		
Kymen	0,58	0,24	0,10	0,04	0,01		
Mikkelin	1,2	0,13	0,06	0,03			
Kuopion	1,4	0,20	0,07	0,05	0,03		
Vaasan	2,1	0,30	0,13	0,06	0,04	0,02	
Oulun	1,6	0,44	0,12	0,06	0,05	0,04	0,02
Lapin	2,0	0,50	0,20	0,06	0,05	0,02	
Koko maa <i>Whole country</i>	2,1	0,20	0,10	0,05	0,03	0,01	0
Pintavesi — Surface water							
Koko maa <i>Whole country</i>	0,4	0,12	0,04	0,02			

T a u l u k k o 16. Ammonium. Maksimiarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 16. Ammonia. Maxima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni Administrative district	Max.	5 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %
NH ₄ mg/l								
Pohjavesi — Ground water								
Uudenmaan	2,0	0,18	0,10	0,08	0,06			
Turun-Porin	14	0,95	0,20	0,09	0,08	0,06		
Ahvenanmaa	0,30	0,30	0,20	0,10	0,09	0,07	0,06	0,05
Hämeen	5,0	0,40	0,10	0,08	0,07	0,05		
Kymen	1,3	0,40	0,14	0,09	0,07	0,06		
Mikkelin	17	1,0	0,15	0,09	0,07	0,06		
Kuopion	6,9	0,90	0,25	0,10	0,08	0,06		
Vaasan	15	2,0	0,95	0,25	0,10	0,08	0,07	0,05
Oulun	15	3,5	2,0	0,30	0,11	0,08	0,07	0,06
Lapin	10	2,0	0,90	0,11	0,09	0,07	0,06	
Koko maa Whole country	17	1,0	0,40	0,10	0,08	0,06	0,05	
Pintavesi — Surface water								
Koko maa Whole country		0,9	0,4	0,1				

T a u l u k k o 17. Nitriitti.

Table 17. Nitrite.

Lääni Administrative district	Max.	5 %	10 %	20 %	30 %	40	50 %
NO ₂ mg/l							
Pohjavesi — Ground water							
Uudenmaan	2,3	0,18	0,10	0,08	0,07	0,05	
Turun-Porin	0,7	0,15	0,10	0,08	0,06		
Ahvenanmaa	0,5	0,50	0,42	0,22			
Hämeen	2,4	0,10	0,09	0,08	0,06	0,05	
Kymen	0,5	0,10	0,06				
Mikkelin	1,2	0,20	0,10	0,08	0,06		
Kuopion	0,5	0,15	0,10	0,08	0,07	0,05	
Vaasan	2,9	0,30	0,10	0,09	0,07	0,06	
Oulun	1,1	0,20	0,12	0,09	0,08	0,07	0,05
Lapin	2,6	0,50	0,14	0,09	0,07	0,06	
Koko maa Whole country	2,9	0,18	0,10	0,08	0,06	0,05	
Pintavesi — Surface water							
Koko maa Whole country		0,10	0,07				

T a u l u k k o 18. Nitraatti. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

T a b l e 18. Nitrate. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
NO ₃ mg/l									
Pohjavesi — <i>Ground water</i>									
Uudenmaan	77	35	25	8,5	3,6	1,6	0	0	0
Turun-Porin	109	40	30	11	3,6	1,6	0	0	0
Ahvenanmaa	99	99	10	2,9	2,2	1,6	0	0	0
Hämeen	150	50	30	14	6,3	2,7	0	0	0
Kymen	150	50	34	14	7,1	3,4	1,1	0,05	0
Mikkelin	150	67	53	20	12	4,8	1,4	0,05	0
Kuopion	150	60	40	17	8	3,8	1,0	0	0
Vaasan	198	70	38	13	4,2	1,8	0	0	0
Oulun	150	90	50	18	6,7	2,4	0,05	0	0
Lapin	150	100	68	27	12	3,3	0,05	0	0
Koko maa <i>Whole country</i>	198	60	38	15	5,7	2,4	0	0	0
Pintavesi — <i>Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>	130	5,0	3,4	1,8	1,1	0	0	0	0

T a u l u k k o 19. Kloridi.

T a b l e 19. Chloride.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
Cl mg/l									
Pohjavesi — <i>Ground water</i>									
Uudenmaan	110	23	19	16	12	9	6	5	4
Turun-Porin	202	22	19	16	12	9	7	5	4
Ahvenanmaa	18	18	18	15	11	8	6	5	4
Hämeen	67	27	20	16	12	9	6	5	4
Kymen	89	39	20	16	12	9	6	5	4
Mikkelin	28	20	19	16	12	9	7	5	4
Kuopion	121	26	20	16	12	9	6	5	4
Vaasan	163	33	20	16	12	9	6	5	4
Oulun	96	28	23	17	13	10	6	5	4
Lapin	39	28	20	16	12	9	6	5	0
Koko maa <i>Whole country</i>	202	25	20	16	12	9	6	5	0
Pintavesi — <i>Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>		9	8	7	6	5	5		

T a u l u k k o 20. Fluoridi. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 20. Fluoride. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni Administrative district	Max.	5%	10%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	50%	70%	90%	95%	Min.
F mg/l														
Pohjavesi — Ground water														
Uudenmaan	2,5	1,4	0,80	0,50	0,40	0,35	0,29	0,26	0,22	0,18	0,11	0,06	0,05	0
Turun-Porin	2,7	1,5	1,3	1,0	0,60	0,51	0,40	0,35	0,31	0,24	0,15	0,08	0,06	0
Ahvenanmaa	2,0	2,0	1,6	1,2	0,82	0,60	0,48	0,43	0,39	0,30	0,23	0,09	0,05	0
Hämeen	0,75	0,37	0,30	0,26	0,23	0,20	0,18	0,17	0,16	0,13	0,09	0,05	0,04	0
Kymen	2,7	2,5	2,1	1,9	1,8	1,6	1,3	1,1	0,70	0,38	0,15	0,07	0,05	0
Mikkelin	1,0	0,27	0,19	0,18	0,16	0,15	0,14	0,12	0,11	0,09	0,07	0,05	0,02	0
Kuopion	0,9	0,23	0,19	0,17	0,15	0,13	0,12	0,10	0,09	0,08	0,06	0,02	0	0
Vaasan	1,3	0,48	0,38	0,30	0,26	0,23	0,20	0,19	0,18	0,17	0,14	0,07	0,05	0
Oulun	0,5	0,30	0,25	0,20	0,18	0,16	0,14	0,12	0,10	0,09	0,06	0,02	0	0
Lapin	0,5	0,28	0,21	0,18	0,16	0,13	0,11	0,10	0,09	0,08	0,06	0,02	0	0
Koko maa Whole country	2,7	1,1	0,50	0,37	0,29	0,25	0,20	0,18	0,16	0,13	0,08	0,05	0,02	0
Pintavesi — Surface water														
Koko maa Whole country		0,3	0,19				0,12			0,07	0,04	0,01		

T a u l u k k o 21. Sulfaatti.

Table 21. Sulphate.

Lääni Administrative district	Max.	5%	10%	15%	20%	30%	50%	70%	80%	85%	90%	95%	Min.
SO ₄ mg/l													
Pohjavesi — Ground water													
Uudenmaan	104	50	43	37	32	26	18	13	11	9,5	6	0	0
Turun-Porin	106	70	56			30	19	11			3,5	0	0
Ahvenanmaa	75	75	60			20	15	11			3,6	0	0
Hämeen	102	48	39			22	15	9,5		4,0	0	0	0
Kymen	75	45	35			20	14	8,5			0	0	0
Mikkelin	92	44	36			23	15	8,8			0	0	0
Kuopion	104	53	38			19	13	7,5			0	0	0
Vaasan	108	70	53			24	14	7			0	0	0
Oulun	98	65	52			23	13	6,3			0	0	0
Lapin	92	80	60			20	13	5,3			0	0	0
Koko maa Whole country	108	60	46	38	32	24	15	8,6	5,5	2,5	0	0	0
Pintavesi — Surface water													
Koko maa Whole country		30	16			3,2	1,7	1,0					

T a u l u k k o 22. Fosfaatti. Maksimiarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 22. Phosphate. Maxima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	2 %	5 %	7 %	10 %	12 %	15 %	20 %
PO ₄ mg/l								
Pohjavesi — <i>Ground water</i>								
Uudenmaan	0,8	0,30	0,13	0,05	0			
Turun-Porin	4,5	1,6	0,70	0,56	0,40	0,26	0,10	0
Ahvenanmaa	2,0				2,0			1,2
Hämeen	2,3	0,60	0,25	0,16	0			
Kymen	0,9	0,30	0,20	0,10	0			
Mikkelin	5,0	0,40	0					
Kuopion	0,7	0,40	0,20	0				
Vaasan	7,0	2,0	0,57	0,50	0,30	0,24	0,10	0
Oulun	3,8	1,6	0,80	0,30	0,16	0,10	0	
Lapin	0,3	0						
Koko maa <i>Whole country</i>	7,0	0,80	0,40	0,25	0,10	0		
Pintavesi — <i>Surface water</i>								
Koko maa <i>Whole country</i>	0,50	0,34	0,08					

T a u l u k k o 23. Silikaatti.

Table 23. Silica.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
SiO ₂ mg/l									
Pohjavesi — <i>Ground water</i>									
Uudenmaan	32	28	25	19	16	13	10	8,6	1
Turun-Porin	40	30	28	21	17	14	10	8,5	5
Ahvenanmaa	22	22	21	16	12	8,7	3,7	0	0
Hämeen	40	29	26	19	16	13	10	9,1	2
Kymen	32	28	25	18	16	13	9,7	8,7	7
Mikkelin	40	28	25	18	16	13	9,6	8,5	1
Kuopion	33	29	26	18	15	12	8,4	7	1
Vaasan	42	30	28	20	17	13	8,3	8	3
Oulun	37	29	26	18	15	12	8,8	8,1	3
Lapin	34	30	23	17	14	11	8,2	7,7	5
Koko maa <i>Whole country</i>	42	29	27	19	16	13	9,3	8,2	0
Pintavesi — <i>Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>		11	10	8,4	5,3	2,8	1,7		

T a u l u k k o 24. Kokonaiskovuus. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 24. Total hardness. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
dH°									
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan	37	12	10	6,2	4,6	3,4	2,3	2,0	0,7
Turun-Porin	20	13	10	6,9	4,7	3,1	1,9	1,4	0,8
Ahvenanmaa	27	27	19	11	6,0	3,4	2,2	1,8	1,0
Hämeen	18	10	8,4	5,3	3,8	2,7	1,5	1,2	0,7
Kymen	16	10	8,3	5,4	3,6	2,6	1,7	1,3	0,4
Mikkelin	17	9,5	7,3	5,2	3,9	2,9	1,6	1,2	0,7
Kuopion	19	10	7,5	4,6	3,4	2,4	1,4	1,2	0,8
Vaasan	30	12	9,3	5,5	3,7	2,4	1,4	1,3	0,4
Oulun	42	14	12	6,4	4,0	2,7	1,5	1,2	0,8
Lapin	44	20	14	7,0	4,4	2,9	1,5	1,2	0,6
Koko maa <i>Whole country</i>	44	12	9,8	5,8	3,9	2,7	1,5	1,2	0,4
<i>Pintavesi — Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>	13	6,0	3,3	1,9	1,6	1,3	1,0	0,8	0,2

T a u l u k k o 25. Kalsiumkovuus.

Table 25. Calcium hardness.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
dH°									
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan	31	7,8	6,7	4,5	3,3	2,4	1,5	1,2	0,3
Turun-Porin	13	8,0	6,6	4,3	3,0	2,0	1,1	0,9	0
Ahvenanmaa	23	23	17	7,8	5,0	3,2	1,3	1,0	0,8
Hämeen	14	6,6	5,4	3,6	2,7	1,9	1,1	0,8	0,4
Kymen	13	6,8	5,9	3,8	2,6	1,8	1,2	1,0	0,4
Mikkelin	15	7,0	5,6	3,8	2,8	2,1	1,2	0,9	0,5
Kuopion	17	6,7	5,3	4,2	2,2	1,6	1,0	0,8	0,3
Vaasan	21	8,0	6,0	3,5	2,4	1,6	0,9	0,8	0
Oulun	21	9,3	7,4	4,2	2,7	1,7	0,9	0,8	0
Lapin	37	9,7	8,2	4,7	2,9	1,9	1,0	0,7	0,3
Koko maa <i>Whole country</i>	37	8,0	6,3	3,9	2,7	1,8	1,0	0,8	0
<i>Pintavesi — Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>	8	3,0	2,0	1,3	0,9	0,7	0,5	0,4	0

T a u l u k k o 26. Magnesiumkovuus. Ääriarvot ja lukuisuuden summakäyristä eräiden prosenttien kohdalta luetut vähimmäisarvot lääneittäin.

Table 26. Magnesium hardness. Maxima and minima, and lowest values read at certain percentages from the cumulative frequency curves, by the administrative districts.

Lääni <i>Administrative district</i>	Max.	5 %	10 %	30 %	50 %	70 %	90 %	95 %	Min.
dH°									
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan	12	5,5	4,0	1,9	1,3	0,80	0,40	0,23	0,10
Turun-Porin	12	6,0	4,7	2,7	1,7	0,97	0,54	0,30	0
Ahvenanmaa	11	11	5,0	1,7	1,0	0,46	0,34	0,32	0,30
Hämeen	7,8	4,0	3,0	1,9	1,3	0,74	0,35	0,15	0
Kymen	6,3	4,0	3,3	1,8	1,1	0,70	0,42	0,20	0
Mikkelin	4,8	3,0	2,5	1,5	0,94	0,59	0,27	0,13	0
Kuopion	6,7	3,4	2,7	1,7	1,1	0,70	0,34	0,18	0
Vaasan	28	4,0	3,2	1,8	1,2	0,72	0,30	0,13	0
Oulun	30	6,0	4,5	2,3	1,5	0,85	0,40	0,25	0
Lapin	22	9,5	5,7	2,4	1,6	0,96	0,44	0,27	0
Koko maa <i>Whole country</i>	30	5,0	3,7	1,9	1,3	0,77	0,35	0,20	0
<i>Pintavesi — Surface water</i>									
Koko maa <i>Whole country</i>	10	2,0	1,7	0,80	0,56	0,40	0,18	0,10	0

T a u l u k k o 27. Bacterium coli.

Table 27. Bacterium coli.

Lääni <i>Administrative district</i>	10 %	15 %	20 %	30 %	50 %	70 %	90 %		
kpl/100 ml <i>Foci per 100 ml</i>									
<i>Pohjavesi — Ground water</i>									
Uudenmaan		95	60	32	9,5	1,5	0		
Turun-Porin		145	70	35	10	1,8	0		
Ahvenanmaa				46	20	6,2	0		
Hämeen			100	70	33	9	1,2	0	
Kymen	90	55	43	30	7,5	0			
Mikkelin		100	66	42	13	3,5	0		
Kuopion			100	55	16	2	0		
Vaasan		80	56	35	8	2,3	0		
Oulun		120	70	38	15	1,8	0		
Lapin	130	86	70	35	12	1,5	0		
Koko maa <i>Whole country</i>	> 100	100	66	37	11	1,8	0		

T a u l u k k o 28. Vedenottopaikka kotitalouden tarpeisiin. Vedenottopaikkojen luku prosentteina kaikista vedenottopaikoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 28. The kind of water supply for household uses. Number in per cent. of all water supplies in each administrative district and in the whole country (S).

	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
Kaivo omalla tontilla <i>Well on the own plot</i>	80,2	78,9	94,4	82,8	88,9	88,3	84,0	72,5	76,8	79,0	80,1
Kaivo muualla <i>Well elsewhere, total</i>	17,1	19,2	5,6	13,4	9,9	7,7	8,4	22,7	17,2	8,0	15,2
Yhteensä pohjavesi <i>Ground water</i>	97,3	98,1	100,0	96,2	98,8	96,0	92,4	95,2	94,0	87,0	95,3
Puro, joki <i>Brook, river</i>	2,3	1,2		1,0	0,6	1,5	1,8	2,4	4,2	7,2	2,2
Lampi, järvi <i>Pond, lake</i>	0,4	0,7		2,8	0,6	2,5	5,8	2,4	1,8	5,8	2,5
Yhteensä pintavesi <i>Surface waters, total</i>	2,7	1,9		3,8	1,2	4,0	7,6	4,8	6,0	13,0	4,7

T a u l u k k o 29. Kaivon kuilun seinä. Kaivojen luku prosentteina kaikista kaivoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 29. Material of the well shaft. Number in per cent. of all wells in each administrative district and in the whole country (S).

	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
Maa <i>Earth</i>		2,4		3,4	1,8	2,7	4,8	4,2	4,9	6,1	3,4
Puu <i>Timber</i>	4,9	7,6		6,1	9,5	4,8	14,0	17,7	33,0	47,0	14,5
Kivi <i>Stone</i>	2,0	26,9	50,0	15,9	8,9	55,1	37,3	21,2	4,6	0,8	20,9
Betoni <i>Concrete</i>	93,1	62,8	44,4	74,6	79,8	37,4	43,9	56,9	57,2	46,1	61,1
Muu <i>Other material</i>		0,3	5,6						0,3		0,1

T a u l u k k o 30. Kaivon kuilun kunto. Kaivojen luku prosentteina kaikista kaivoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 30. Condition of the well shaft. Number in per cent. of all wells in each administrative district and in the whole country (S).

Arvostelu <i>Assessment</i>	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
Hyvä — <i>Good</i>	43,7	56,9	61,1	51,2	54,8	37,8	43,6	52,2	50,0	50,0	49,6
Kohtalainen — <i>Fair</i>	46,9	33,7	38,9	39,6	34,9	47,0	37,7	36,1	35,6	40,4	36,3
Huono — <i>Poor</i>	9,4	9,4		9,2	10,3	15,0	18,7	11,7	14,4	9,6	12,1

T a u l u k k o 31. Kaivon kuilun halkaisija. Kaivojen luku prosentteina kaikista kaivoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 31. Diameter of the well. Number in per cent. of all wells in each administrative district and in the whole country (S).

Halkaisija cm Diameter, cm	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
— 50	0,4	0,5				1,1	0,3	0,7	0,3		0,4
51— 60	0,4	1,5		0,7	0,6	4,8	0,6	2,1	1,0	1,9	1,4
61— 80	38,3	25,2	5,5	47,2	51,9	31,7	26,2	25,3	37,2	32,4	33,0
81—100	47,3	38,0	16,7	33,7	34,8	28,5	34,8	38,3	34,2	33,1	35,9
101—120	3,7	12,7	5,6	2,3	3,0	10,7	9,5	8,7	7,7	9,3	7,9
121—150	3,7	13,8	27,8	6,8	6,1	14,0	16,7	12,5	14,8	26,9	12,5
151—200	3,7	6,3	22,2	5,2	3,0	4,3	9,8	6,2	3,4	4,6	5,7
201—300	2,1	1,0	22,2	3,0		3,8	1,5	4,6	0,7	0,9	2,3
301—	0,4	1,0		1,1	0,6	1,1	0,6	1,6	0,7	0,9	0,9

T a u l u k k o 34. Vedensyvyys kaivossa. Kaivojen luku prosentteina kaikista kaivoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 34. Height of water in the well. Number in per cent. of all wells in each administrative district and in the whole country (S).

Etäisyys vedenpinnasta pohjaan m Distance of the bottom below water level m,	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
0—0,1	2	2		1	1	1	1	3	3	1	2
0—0,2	4	6		3	7	5	4	9	6	2	5
0—0,4	14	17	11	12	16	16	15	19	20	4	16
0—0,6	25	31	22	20	26	27	29	34	37	13	29
0—0,8	38	44	22	30	43	36	42	45	46	24	40
0—1,0	51	63	22	45	59	50	61	60	61	39	55
0—1,2	63	66	22	55	71	59	67	67	69	48	64
0—1,4	69	73	22	63	79	67	73	72	73	50	70
0—1,6	76	77	22	70	84	74	80	81	76	60	76
0—1,8	80	81	22	75	86	80	83	83	80	66	80
0—2,0	85	87	44	84	89	86	89	89	85	73	86
0—2,5	91	92	72	89	94	88	94	94	90	83	91
0—3,0	95	95	78	93	97	92	96	96	96	89	95
0—3,5	97	96	89	94	98	94	98	98	97	93	96
0—4,0	98	97	—	96	98	96	98	98	98	94	97
0—5,0	99	98		98	99	97	99	99	99	96	99
0—6,0	99	99		99	99	99,5	99,7	99	99	97	99,2
0—8,0	—	99,8		99,7	—	—	—	—	99,7	—	99,8

T a u l u k k o 33. Kaivon vedenpinta. Kaivojen luku prosentteina kaikista kaivoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 33. Water level in the well. Number in per cent. of all water supplies in each administrative district and in the whole contry (S).

Etäisyys maanpinnasta vedenpintaan m <i>Distance of the water level below soil surface, m</i>	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
0	3	5		3	1	1	4	3	4	4	3
0— 0,2	6	9		7	3	3	9	6	8	7	7
0— 0,4	11	11	5	13	4	6	12	10	10	8	10
0— 0,6	16	16	11	14	6	7	16	13	13	8	13
0— 0,8	19	18	28	19	16	9	19	18	14	9	17
0— 1,0	25	26	44	22	20	12	24	20	19	11	21
0— 1,2	30	30	50	27	26	17	28	25	21	14	26
0— 1,4	37	33	61	28	30	22	34	29	27	18	30
0— 1,6	42	38	67	32	35	29	36	33	32	23	35
0— 1,8	47	44	72	40	41	35	43	38	40	29	41
0— 2,0	55	50	89	46	49	40	49	44	46	33	47
0— 2,2	60	56	89	49	57	48	54	49	50	37	52
0— 2,4	65	60		53	59	53	58	53	54	40	56
0— 2,6	69	64		57	65	60	61	57	62	45	61
0— 2,8	75	69		62	69	68	65	60	65	47	65
0— 3,0	78	72		67	72	74	68	64	70	51	69
0— 3,2	82	75		69	74	78	71	67	72	54	72
0— 3,4	83	78		73	76	80	73	70	75	55	75
0— 3,6	83	82		77	80	82	76	73	80	58	78
0— 3,8	86	85		79	81	85	78	76	82	63	81
0— 4,0	88	88		81	83	87	82	80	85	68	83
0— 4,5	92	92		85	87	93	86	84	89	76	88
0— 5,0	93	94		88	88	95	89	90	91	80	90
0— 5,5	97	95		91	91	96	92	92	92	83	93
0— 6,0	98	95		92	93	98	94	94	94	84	94
0— 7,0	99	98		93	95	99	95	96	98	88	96
0— 8,0	99	98		94	96	—	97	97	99	92	97
0— 9,0	99	99		96	96	—	97	98	99	93	98
0—10,0	99	99		98	98	—	98	99	99	98	99,2
0—15,0	—	99,5		99,7	99,4	—	100	—	—	100	99,8

T a u l u k k o 35. Maalaji kaivojen luona. Eri maalajien yleisyys prosentteina kussakin läänissä ja koko maassa (S).
T a b l e 35. Soil type adjacent to the well. Frequency of different soil types in per cent. in each administrative district and in the whole country (S).

Maalaji <i>Soil type</i>	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
Tv — Turve <i>Peat</i>	0,4	—	—	2,1	—	—	2,8	2,0	3,2	0,9	1,4
Lj — Lieju <i>Mud</i>	18,8	6,0	—	4,8	1,2	2,3	3,4	3,5	4,2	5,9	5,5
LjSa — Liejusavi <i>Muddy clay</i>	6,1	3,1	—	1,0	—	—	—	0,2	—	—	1,3
ASa — Aitosavi <i>Very heavy clay</i>	5,3	4,6	—	4,1	6,7	—	—	0,2	—	—	2,2
HsSa — Hiesusavi <i>Silty clay</i>	9,4	6,5	5,9	5,8	6,1	2,8	2,8	3,3	—	—	4,2
HeSa — Hiuesavi <i>Clay loam</i>	2,4	1,7	—	0,3	3,6	—	0,6	0,7	—	—	1,0
Hs — Hiesu <i>Silt</i>	7,4	6,0	—	9,2	1,8	1,1	4,0	5,5	1,6	—	4,7
He — Hiue <i>Loam</i>	4,5	3,6	—	4,1	4,2	—	1,7	2,4	—	—	2,4
Ht — Hieta <i>Fine sand</i>	6,9	8,2	—	16,0	16,4	9,0	16,7	13,2	19,5	16,1	13,3
Hk — Hiekka <i>Coarse sand</i>	4,1	5,8	5,9	10,6	9,7	5,7	7,6	9,0	7,8	13,6	7,8
Sr — Sora <i>Gravel</i>	—	0,2	—	0,7	3,0	0,6	0,3	1,1	0,3	0,9	0,7
SaMr — Savimoreeni <i>Clay till</i>	0,4	2,2	—	2,1	0,6	—	—	0,4	—	—	0,7
HsMr — Hiesumoreeni <i>Silty till</i>	4,1	6,7	5,9	7,8	9,1	1,7	2,0	3,5	3,3	0,8	4,5
HtMr — Hietamoreeni <i>Fine sandy till</i>	12,6	19,7	35,3	16,4	18,2	39,5	34,3	29,7	30,9	26,2	25,5
HkMr — Hiekkamoreeni <i>Coarse sandy till</i>	14,7	22,8	41,2	13,3	17,0	37,3	23,2	24,4	25,0	34,7	22,9
SrMr — Soramoreeni <i>Gravel till</i>	2,9	2,9	5,8	1,7	2,4	—	0,6	0,9	4,2	0,8	1,9
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Analysoitujen näytteiden luku <i>Number of analyzed samples</i>	245	17	416	293	165	177	353	455	308	118	2547
Ei näytettä <i>No sample</i>	6	1	7	14	4	11	11	18	3	2	77
Tutkimuspaikkojen luku <i>Number of investigated points</i>	251	18	423	307	169	188	364	473	311	120	2624

T a u l u k k o 36. Etäisyys vedenottoapaikasta lähimpään likaajaan. Vedenottoapaikkojen luku prosentteina kaikista vedenottoapaikoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 36. Distance to the closest source of pollution. Number in per cent. of all water supplies in each administrative district and in the whole country (S).

Etäisyys m Distance, m	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
— 5	6,2	4,6		5,2	11,3	8,6	8,5	7,3	17,3	42,7	9,8
6— 10	9,1	15,4	6,3	10,3	15,6	15,7	17,0	14,3	14,7	15,4	14,1
11— 15	8,8	9,5	18,7	13,0	11,3	13,5	10,2	13,6	14,7	10,3	11,9
16— 20	12,5	14,6	6,3	14,7	12,6	14,6	9,9	12,0	10,3	7,7	12,3
21— 30	19,2	16,2	12,4	16,1	16,2	16,8	17,0	13,6	13,3	6,0	15,4
31— 40	13,3	10,2	25,0	9,6	9,0	9,7	8,8	9,6	8,3	5,1	9,6
41— 60	8,8	9,8	6,3	13,7	10,2	10,8	13,0	8,5	9,7	5,1	10,0
61— 80	8,8	7,1		6,5	4,2	3,8	4,8	4,0	4,0	0,9	5,2
81—100	3,3	2,7	6,3	4,1	4,8	2,7	3,7	2,0	2,0	2,6	3,1
101—	10,0	9,8	18,7	6,8	4,8	3,8	7,1	15,1	5,7	4,3	8,6

T a u l u k k o 37. Veden pääsy likaajasta kaivon luo. Kaivojen luku prosentteina kaikista kaivoista kussakin läänissä ja koko maassa (S).

T a b l e 37. Access of water from the source of pollution. Number in per cent. of all wells in each administrative district and in the whole country (S).

Arvostelu Assessment	U	TP	A	H	Ky	M	Ku	V	O	L	S
Kyllä Yes	2,9	2,7	0	1,7	3,0	8,0	8,9	3,9	3,9	4,3	4,3
Ehkä Perhaps	19,7	18,2	17,6	18,8	23,0	12,3	21,8	17,9	23,0	23,3	19,5
Ei No	77,4	79,1	82,4	79,5	74,0	79,7	69,3	78,2	73,1	72,4	76,2

Kirjallisuusviitteet: References:

- (1) WÄRE, M. 1952. Vesi ja sen kuljetus maaseututalouksissa. Summary: Water and the conveyance of water in country households. Maa- ja vesirakentaja 1951—1952, s. 43—56.
- (2) JUUSELA, T. & WÄRE, M. 1956. Suomen peltojen kuivatustila. Draining condition of the cultivated fields in Finland. Maa- ja vesiteknillisiä tutkimuksia 8, s. 1—89.
- (3) WÄRE, M. 1959. Fluori ja rauta Suomen pohjavesissä. Summary: Fluoride and iron in the ground water in Finland. Tekn. Aikl. 49 (1959) 7, p. 160—162.
- (4) WÄRE, M. 1960. Maaseudun kaivot 1950-luvulla. Summary: Wells in rural areas in the 1950's. Maatalous ja koetointa XIV (1960), p. 260—265.
- (5) WÄRE, M. 1960. Talousvetenä käytetyn pohjaveden laadusta Suomen maalaiskunnissa. Summary: Quality of the ground water drawn for household use in the rural communities in Finland. Vesitalous I (1960), 2, pp. 22 . . . 25.